

УДК 343.2

Іван Ковальчук,*аспірант кафедри історії держави, права та політико-правових учень
Львівського національного університету імені Івана Франка*

ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ У ГАЛИЧИНІ В СКЛАДІ АВСТРІЇ ТА АВСТРО-УГОРЩИНИ (1772–1918)

У статті розкрито організацію судової влади у Галичині в складі Австрії та Австро-Угорщині (1772–1918). Зазначено, що внаслідок реформування австрійського судочинства у середині XIX ст. було створено тріступеневу судову систему: повітові, окружні (крайові), вищі крайові суди. Особлива увага зосереджена на характеристичні компетенції судових органів у Галичині в досліджуваній період.

Ключові слова: судова влада, судові органи, повітовий суд, крайовий суд, окружний суд, коронний край.

Постановка проблеми. У сучасних умовах входження України в європейський простір стає актуальною проблема вивчення і використання національних і зарубіжних здобутків у становленні й розвитку судової влади. У цьому аспекті цінний досвід надає, зокрема, дослідження організації судової влади у Галичині в складі Австрії та Австро-Угорщини (1772–1918 рр.). Вивчення і врахування такого досвіду матиме значний позитивний вплив на демократичний та правовий розвиток сучасної Української держави, сприятиме покращенню діяльності її судових органів та ефективному виконанню ними своїх функцій. З огляду на це, питання аналізу історичного досвіду організації судової влади у Галичині в складі Австрії та Австро-Угорщини (1772–1918 рр.) набувають особливої актуальності.

Мета статті – історико-правовий аналіз організації судової влади у Галичині в складі Австрії та Австро-Угорщини (1772–1918 рр.).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В історико-правовій літературі деякі питання організації судової влади у Галичині в складі Австрії та Австро-Угорщини (1772–1918 рр.) фрагментарно висвітлювали українські науковці, зокрема І. Бойко, В. Гончаренко, О. Кондратюк, В. Кульчицький, І. Настасяк, М. Никифорак, В. Нор, П. Стебельський, Б. Тищик, П. Едер та інші [2; 3; 5; 7; 8; 10], а також зарубіжні вчені, зокрема А. Амшль, Ю. Глязер, А. Гус-Глунок, Г. Келлер, Т. Котлінський, В. Лібшер, А. Льофлер, Ф. Пешорн, С. Плаза, Е. Суесс, Е. Ульманн та деякі інші [18; 22; 23].

Виклад основного матеріалу. Формування австрійської судової влади в українських регіонах Австрійської монархії було тривалим і складним процесом. Після приєднання до Австрійської монархії українські регіони опинилися у складі держави, яка пережила перехід від конгломерату країв, об'єднаних персональною унією, до централізованої країни з єдиним законодавством і єдиною організацією державної влади [1, с. 58]. Особливе місце відводилося організації судової влади у коронному краї Галичині і Володимирії, на яку покладалося здійснення судочинства. З кінця XVIII до середини XIX ст. у Галичині відбувалися поступові зміни у сфері судочинства. У Галичині після її приєднання Австрією деякий час продовжували діяти старі польські суди. У 1783 р. їх ліквідували, і з 1 січня 1784 р. почав працювати шляхетський суд у Львові, з 1787 р. – ще два у Станіславі (тепер Івано-Франківськ) і Тарнуві (Польща). Ці станові шляхетські суди були судами першої інстанції. Вони розглядали спочатку всі цивільні та кримінальні справи шляхти. Однак 1787 р., після утворення окремих кримінальних судів, спільних для всіх станів (спочатку в усіх 19 циркулах, а пізніше – у Віснічі, Ряшеві, Львові, Самборі, Станіславі та Чернівцях), підсудність шляхетських судів було обмежено розглядом тільки цивільних справ шляхти. Шляхетські суди у Галичині та на Буковині проіснували до 1855 р. Другою інстанцією для шляхетських та кримінальних судів на всій території Галичині і Буковини став Апеляційний суд у Львові. Третью інстанцією для судів усієї Австрії була Верховна палата юстиції у Відні, у складі якої діяли німецький і чеський, а деякий час також

галицький сенати (департаменти). У 1814 р. створено об'єднаний чеськогалицький сенат. Судочинство у галицьких містах здійснювали магістрати, рішення і вироки яких можна було оскаржити до Львівського апеляційного суду. Крім цього, у містах діяли окремі єврейські (до 1785 р.), вірменські (до 1790 р.), гірничі, фінансові, вексельні та військові суди. Галицьких селян судили домініальні суди (фактично мандатори), але патент 20 жовтня 1772 р. заборонив виконувати винесені ними смертні вироки без згоди австрійського імператора [10, с. 336].

У середині XIX ст. в Австрійській імперії відбулися зміни у системі судочинства і судочинства, які були зумовлені революційними подіями «Весни народів» 1848–1849 рр. та інтенсивним соціально-економічним розвитком країни. Однією з важливих причин створення нової австрійської системи судів із визначенням їхньої підсудності була необхідність скасування старої «середньовічної» домініальної системи судів та відмова від станового підходу у здійсненні судочинства. Чотирнадцятого червня 1849 р. був опублікований імператорський патент про перебудову австрійської судової системи та запроваджено нові засади судочинства. В австрійській конституції 1849 р. проголошено однакову підсудність для всіх громадян Австрійської імперії (§ 105) [16, арк. 7 зв]. Ці перетворення безпосередньо поширювалися і на Галичину.

У грудні 1851 р. було видано імператорський патент (т. зв. «грудневий патент»), який впроваджував триступеневу організацію судівництва [5, с. 9]. У першій інстанції як у цивільних, так і у кримінальних справах, здійснення судочинства покладалося на одноособові повітові та колегіальні крайові й окружні суди; в другій інстанції судочинство здійснювали колегіальні Вищі крайові суди. Найвищою судовою інстанцією для всієї держави став Верховний судовий і касаційний трибунал у Відні, який був третьою і останньою судовою інстанцією. Попри задекларований в австрійській конституції 1849 р. принцип розмежування виконавчої та судової влади, функції повітових судів покладалися на повітові адміністрації [18, с. 246–247]. У Галичині було створено 218 судових повітів.

Правовою основою функціонування нової австрійської судової системи із середини XIX ст. стали імператорські патенти від 1 вересня 1852 р. та 22 травня 1853 р., а також розпорядження Міністерства юстиції й Міністерства внутрішніх справ від 16 січня 1853 р., 24 квітня 1854 р. та 9 червня 1855 р., що передбачали реорганізацію судової систе-

ми імперії. Заходи щодо реформування судочинства не завжди були послідовними, адже, наприклад, реорганізація судового устрою 1852 р. спрямовувалася на часткову відмову від ліберальних принципів і повернення до старої системи судочинства [9, с. 346]. Варто зазначити, що практичне формування нової системи судів розпочалося у 1855 р., проте минув не один рік, щоб сформувати ефективну судову систему [23, с. 177].

Відповідно до нового австрійського судового устрою, суди поділялися на вищі крайові суди, крайові, окружні (виступали як суди першої інстанції в окремих цивільних і складних кримінальних справах) та повітові. Відразу зауважимо, що до 1853 р. термін «крайові» вживався і щодо «окружних» судів Австрійської імперії, проте їхня підсудність у цивільних справах залишалася такою ж, як і раніше, зміни стосувалися лише кримінального судочинства. Стосовно повітових судів, які запрацювали після перетворення Австрії на Австро-Угорську дуалістичну монархію, окружні суди виступали судами другої інстанції, а крайовий суд водночас був другою інстанцією для окружних і третьою (останньою) для повітових судів у цивільних справах [9, с. 346–347]. У Галичині функціонувало два Вищих крайових суди – у Львові (Східна Галичина) та Кракові (Західна Галичина). Власне, від місця розташування Вищих крайових судів і формувалися два судових округи у Галичині: львівський та краківський [20, с. 98].

Важливим нововведенням судової реформи у середині XIX ст. були Крайові суди (Landesgericht), які у коронному краї Галичини і Володимирії були створені 29 вересня 1855 р. Центральне місце серед крайових судів у Галичині займав Крайовий суд у Львові (Landesgericht in Lemberg; Sąd krajowy we Lwowie), який виступав судом першої інстанції для міста Львова з передмістями і для колишніх львівського й жовківського округів [21, с. 127]. Наприкінці XIX ст. його юрисдикція поширювалася на 550 населених пунктів (у 1875 р. – на 538), загальною площею 125,41 кв. миль і 606 856 мешканців (у 1875 р. – 507 142) [27, с. 71]. Починаючи з 1867 р. йому підзвітними виступали 14, а із середини 1870-х років – 15 повітових судів, а саме у Белзі, Бібрці, Цішанові, Городку Ягайлонському, Янові, Куликові, Любачеві, Великих Мостах, Немирові, Раві Руській, Сокалі, Щирці, Угневі, Винниках, Жовкві [29, с. 83]. Перелічені повітові суди виникали у різний час, або ж підпадали під реорганізацію, як, наприклад, у 1890-х роках повітовий суд у Винниках [15, арк. 1–2].

У середині 1870-х років цивільний відділ Крайового суду у Львові розташовувався на

вул. Театральній, 13 (до того, з часу заснування – на вул. Дикастеріальній, 33, сьогодні вул. Шевська), тоді як кримінальний відділ в адміністративному будинку – на вул. Галицькій 730 ¼. У 1891–1895 рр. у Львові на вулиці Стефана Баторія, 1–3 (сьогодні вул. Князя Романа) за проектом Францишка Сковрона на місці костелу Св. Леонарда та монастиря кармелітів було споруджено нове приміщення для Крайового суду. Над головним входом до будівлі встановлено алегоричну скульптурну групу «Правосуддя», авторства Леонарда Марконі. З огляду на функціональне застосування приміщення – розміщення у сусідніх будівлях не лише суду, але й прокуратури, місцеві мешканці називали її «Палацом справедливості» [6, с. 170].

Окремий Крайовий суд було утворено й у Станіславові. Юрисдикція Крайового суду у Львові поширювалася на львівський, перемишльський, самбірський, золочівський, бережанський та жовківський судові округи, а Крайового суду у Станіславові – на станіславівський, стрийський, коломийський, тернопільський та чортківський округи [19, с. 208–220]. Станом на 1856 р. у Східній Галичині й Буковині було організовано і діяли шість крайових або окружних судів. Суди у Львові та Чернівцях називалися власне Крайовими – *Landesgerichts*, натомість суди у Перемишлі, Самборі, Станіславові, Тернополі та Золочеві називалися окружними – *Kreisgericht* (польською мовою – *Sąd obwodowy*) [20, s. 100–106].

У 1867 р. було прийнято австрійську конституцію, яка уніфікувала судову систему. Було створено триступеневу систему судів – повітові, окружні (крайові), вищі крайові суди [5, с. 310]. Конституційним законом про судову владу Австрії від 21 грудня 1867 р. було остаточно відокремлено судові органи від адміністративних. Згідно зі ст. 14 цього Закону, судова й адміністративна функції відокремлювалися на всіх стадіях судочинства (процесу), а ст. 11 відновила суди присяжних. Передбачалося, що арешт громадянина можливий лише на підставі судового рішення й упродовж 24 год. заарештований мав бути повідомлений про причину арешту. Зафіксовані й такі права, як недоторканність житла, таємниця листування, свобода вираження думок усно чи письмово [2, с. 214].

У Галичині 1868 р. почалося відновлення скасованих у період «контр-реформ» 1854–1855 рр. повітових судів, до підсудності котрих належав розгляд усіх цивільних справ, за винятком тих, що відносили до підсудності вищих судів. Із кримінальних справ їм були підсудні справи про проступки, зо-

крема про неповагу до влади, державного герба, прапора, гімну. Повітові суди були судами першої інстанції та діяли у складі одноособового повітового судді або трьох колегіальних суддів. Кожен повітовий суд поділявся на цивільний і кримінальні відділи. Рішення суду в цивільних справах проводились у виконання виконавчим відділом. У 1850 р. створено 218 повітових судів, але згодом їх кількість значно скоротилася. Станом на 1901 р. у Галичині налічувалося 185 повітових судів, які обслуговували 6240 гмін (громад). Один повітовий суд припадав на 34 гміни (39 435 осіб) у Галичині. Проте кількість судів була недостатньою і негативно позначалася на ефективності судочинства [11, с. 181].

Складні цивільні справи у першій інстанції передали на розгляд крайовим судам, які діяли, як вище зазначалося, як колегіальні судові органи, причому в колегію входили президент (голова) і президенти сенатів. До колегії крайових судів входили президент суду (голова) і президенти (керівники) сенатів [5, с. 9–10]. Особовий склад колегіальних судів – крайових і окружних – та кваліфікаційні вимоги до їхніх працівників визначали міністерські рескрипти від 10 вересня і 18 жовтня 1853 р. Однак в умовах реформування австрійського судівництва відбулися певні зміни, систематизовані розпорядженнями Міністерства юстиції спершу від 22 травня 1873 р., а згодом від 5 травня 1897 р. (кількість працівників канцелярії була врегульована окремо лише у 1910 р.) [30, s. 91]. Станом на 1887 р. Крайовий суд у Львові складався з: президента, віце-президента, 28-ми суддів-радників, 2-х секретарів, 21 ад'юнкта; директора і заступника директора крайової табулі, начальника міської табулі, 18-ти табулярних ад'юнктів; директора та 5-ти ад'юнктів допоміжного відділу (уряду), 29-ти канцеляристів; 9-ти судових лікарів, 2-х душпастирів; керівника в'язницями, 24-х тюремних наглядачів, 31 возного і 7-х їхніх помічників, виконавця покарань [25, s. 53]. Для порівняння, Крайовий суд у Чернівцях складався з: президента, радника Вищого крайового суду, 8-ми суддів-радників крайового суду, 3-х секретарів, 8-ми ад'юнктів, 1 ад'юнкта *extra statum* (позаштатного) до закладення ґрунтових книг, 25-х аускультантів; директора та 2-х ад'юнктів канцелярії, начальника і 2-х ад'юнктів крайової табулі, секретаря, що вносив записи до ґрунтових книг, 8-ми канцеляристів; 1 старшого та 12-х звичайних тюремних наглядачів, 8-ми возних і 2-х їхніх помічників [25, s. 91].

У Галичині їх налічувалося спочатку 9, а пізніше 15. Станом на 1901 р. у Галичині 15 крайових судів обслуговували

455 971 осіб. Вони виступали також як суди другої інстанції щодо справ, вирішених повітовими одноособовими й повітовими колегіальними судами. У 1853 р. усі крайові суди, за винятком Львівського та Краківського, йменувалися окружними, хоч їхня підсудність у цивільних справах залишалася такою ж, як і раніше, зміни були внесені лише у кримінальне судочинство. Очолював крайовий суд президент. До його складу входили президенти сенатів (колегій), радники та технічні працівники. Крайові (окружні) суди розглядали цивільні справи, сімейні спори, опікунські справи, справи про визнання особи померлою, про встановлення прав, усиновлення, торговельні та вексельні спори. Кримінальні справи крайовими (окружними) судами розглядалися з участю присяжних засідателів, котрі виносили вердикт про винуватість, а судді призначали міру покарання. Львівський крайовий суд поділяли на два відділи – цивільний і кримінальний. Після судової реформи 1867 р. до нього була приєднана Крайова табуля й спеціальні присяжні-експерти майна, землеміри та геометри, сенат з торгових справ [2, с. 58].

Після прийняття Конституції 1867 р. важливим апеляційним судовим органом для Галичини і Буковини, зокрема другою інстанцією для окружних і третьою для повітових судів у цивільних справах, залишався Вищий крайовий суд у Львові. На початку ХХ ст., як уже згадувалося, у Галичині існували два вищі крайові суди – у Львові й Кракові. До складу Вищого крайового суду у Львові входило 10 окружних судів (Бережанський, Золочівський, Коломийський, Перемишльський, Самбірський, Станіславський, Стрийський, Сянокський, Тернопільський і Чортківський), а до складу Краківського – 5 (Вадовицький, Жешувський, Ново-Сандецький, Тарновський і Ясловський).

Найвищою судовою інстанцією в Австро-Угорщині був, як і до 1852 р., Верховний судовий і касаційний трибунал у Відні. Він складався з першого президента, посада котрого прирівнювалась до посади міністра, другого президента, п'яти президентів сенатів і 48 суддів.

Певним досягненням австрійської конституції 1867 р. було відновлення діяльності судів присяжних. Правовою основою їхньої діяльності став закон від 1 березня 1869 р. для розгляду справ про злочини і проступки, вчинені працівниками друкарень. Згодом австрійський кримінально-процесуальний кодекс 1873 р. розширив компетенцію судів присяжних і зарахував до їх розгляду 22 види тяжких злочинів, вчинення яких загрожувало позбавленням волі строком не менше ніж

5 років, а також 9 злочинів і 2 політичних проступків. Справи про тяжкі злочини розглядалися судом присяжних засідателів у складі сенату. Суд присяжних складався із суддів сенату крайового суду і 12 присяжних засідателів. Останні виносили вердикт про вину, а судді визначали вид кримінального покарання. Списки присяжних засідателів щорічно складали адміністративні органи. До них зараховувалися особи, котрі відповідали вимогам майнового, вікового й освітнього цензів. Суд через жеребкування вибирав потрібну йому для розгляду конкретної справи кількість присяжних [2, с. 58].

Значні зміни відбулися у військовому судочинстві. Було створено військові суди трьох інстанцій – військовий суд, вищий військовий суд і верховний військовий трибунал. До 1912 р. ці суди розглядали справи на підставі застарілого й суворого Кримінального кодексу 1768 р., прийнятого за часів правління Марії Терезії [8].

Австрійська влада передбачала вирішення торговельних спорів торговельними судами у Відні, Празі й Триєсті (останній іменувався торгівельним і морським судом). Матеріальні суперечки між підприємцями та робітниками й робітниками одного підприємства вирішували промислові суди, засновані 1896 р., лише в окремих містах (у Галичині – у Львові та Кракові). У Дрогобичі діяв третейський суд кас взаємодопомоги гірничих товариств. Цивільні справи між австрійськими й угорськими підданими за кордоном у першій інстанції розглядали австрійські консуляти як консульські суди.

Поза загальною судовою системою знаходився створений у 1867 р. Імперський суд як своєрідний орган конституційної юстиції, що розглядав спори між австрійськими країями та справи з питань публічного права. Цей суд складався з президента, його заступника, 12 суддів і 4 їхніх заступників. Усіх призначав імператор довічно за поданням рейхсрату.

У 1914 р. було розглянуто питання про заснування у Галичині Крайового адміністративного трибуналу. На розгляд Крайового сейму було подано навіть регламент трибуналу, який визначав його склад, компетенцію і порядок діяльності. Однак до затвердження справа не дійшла. Особливе становище в судовій системі займав Верховний маршалківський суд на чолі з великим придворним маршалком, що розглядав справи, пов'язані з членами панівної династії, за винятком імператора. Другою інстанцією для нього був Вищий крайовий суд у Львові, а останньою – Верховний судовий і касаційний трибунал [8, с. 280-282]. Усі судді проголошувались незалежними. Вони призначалися імператором

ром довічно. Суддею міг бути австрійський громадянин чоловічої статі, який мав вищу юридичну освіту і стаж практичної роботи не менше трьох років, успішно склав письмовий і усний іспити. Комісії з прийому іспитів створював щорічно міністр юстиції при кожному Вищому крайовому суді. До їхнього складу входили професори юридичних факультетів і кваліфіковані практичні працівники. Юридичний факультет Львівського університету тривалий час представляв професор Освальд Бальцер. Судді могли бути звільнені з посади у випадках, передбачених законом, і на підставі правильно постановленого судового рішення. Вони могли бути тимчасово відсторонені від посади за наказом голови суду або за рішенням вищої судової інстанції. Усі судові працівники були зобов'язані скласти присягу і неухильно дотримуватися конституційних законів.

Висновки.

Таким чином, становлення австрійської судової влади у Галичині в складі Австрії та Австро-Угорщині було тривалим і складним процесом. Організація судової влади у Галичині в австрійський період була тісно пов'язана з особливостями організації державної влади в цілому. Значні зміни у судочинстві відбулися після «Весни народів». З 1855 р. у Галичині як суди першої інстанції почали функціонувати крайові та окружні суди. Після реорганізації судової системи у 1867 р. крайові та окружні суди виступали апеляційною інстанцією для повітових судів. Певним досягненням австрійської конституції 1867 р. було відновлення діяльності судів присяжних. Загалом австрійська судова система, яка поширювалася і на українські землі (Галичину і Буковину), на належному рівні забезпечувала здійснення судочинства.

Список використаних джерел:

1. Час народів. Історія України XIX століття : навчальний посібник / [Аркуша О. Г., Кондратюк К. К., Мудрий М. М., Сухий О. М.] ; за заг. ред. М. М. Мудрого. Львів: Літопис 2016. 408 с.
2. Бойко І. Й. Галичина у державно-правовій системі Австрії та Австро-Угорщини (1772–1918) : навчальний посібник / І. Й. Бойко. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 312 с.
3. Кайндль Р. Історія Чернівців від найдавніших часів до сьогодення / Р. Кайндль ; пер. з нім. В. Іванюка. – Чернівці: Зелена Буковина, 2005. – 300 с.
4. Кондратюк О. Організація судових органів у Галичині за австрійською конституцією 1867 р. / О. Кондратюк. – Вісник Львівського інституту внутрішніх справ. – 2004. – № 1. – С. 310–318.
5. Кондратюк О. Судова система та судочинство в Галичині у складі Австро-Угорщини (1867–1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права історія політичних і правових учень» / Кондратюк Олександр Володимирович; Львівський державний університет внутрішніх справ. – Львів, 2006. – 23 с.
6. Мельник І. Пам'ятники та меморіальні таблиці міста Львова / І. Мельник, Р. Масик. – Львів: Априорі, 2012. – 211 с.
7. Правосуддя: філософське та теоретичне осмислення : колективна монографія / А. М. Бернюков, В. С. Бігун, Ю. П. Лобода [та ін.] ; відп. ред. В. С. Бігун. – Київ, 2009. – 316 с.
8. Судова влада в Україні: історичні витоки, закономірності, особливості розвитку : монографія / [В. С. Бігун, І. Й. Бойко, Т. І. Бондарук, О. А. Гавриленко та ін.] ; за ред. І. Б. Усенка. – Київ: Наукова думка, 2014. – 502 с.
9. Терлюк І. Історія держави і права України (Доновітній час) : навчальний посібник / І. Терлюк. – Київ: Атіка, 2006. – 400 с.
10. Тищик Б. Й., Бойко І. Й. Історія держави і права України: акад. курс : підручник / Б. Й. Тищик, І. Й. Бойко. – Київ: Ін Юре, 2015. – 808 с.
11. Учреждения Западной Украины до воссоединения ее в едином Украинском советском социалистическом государстве. – Львов, 1955. – 180 с.
12. Лист Міністерству внутрішніх справ щодо постанови Крайового сейму про питання покращення судочинства й організації судів у цивільних справах, 1883 р. // Центральний державний історичний архів України у м. Львові (далі – ЦДІА України у м. Львові), ф. 146 (Галицьке Намісництво, м. Львів), оп. 7, спр. 4306.
13. Справа про організацію судових округів на території Галичини, 1896 р. // ЦДІА України у м. Львові, ф. 146, оп. 4, спр. 3066.
14. Листування з крайовими судами про відкриття судових і адвокатських закладів, 1861–1864 рр. // ЦДІА України у м. Львові, ф. 146, оп. 7, спр. 3694
15. Справа про організацію Повітового суду у Винниках, 1894–1899 // ЦДІА України у м. Львові, ф. 150 (Вищий крайовий суд, м. Львів), оп. 1а, спр. 90
16. Закон про цивільне право, підписаний царем Францом Йосифом I, 1849 р. // ЦДІА України у м. Львові, ф. 309 (Наукове товариство ім. Т. Шевченка), оп. 1, спр. 2510
17. Galizisches Provinzial-Handbuch für das Jahr 1868. Lemberg: Aus der k. k. galiz. – Aerial-Staats-Druckerei, 1868. – 1094 s.
18. Gondek M. Austriacka procedura karna z 1853 i 1873 roku w praktyce orzecniczej sądów krakowskich. – Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1995. – Т. 16. – S. 245–267.
19. Handbuch der Lemberger Statthaltereigebietes in Galizien für das Jahr 1855. Lemberg: Aus der k.k. galiz. – Aerial-Staats-Druckerei, 1855. – 489 s.

20. Handbuch des Lemberger Statthaltereigebietes in Galizien für das Jahr 1856. Lemberg: Aus der k.k. galiz. – Aerarial-Staats-Druckerrei, 1856. – 328 s.

21. Handbuch des Statthaltereigebietes in Galizien für das Jahr 1862. Lemberg: Aus der k.k. galiz. – Aerarial-Staats-Druckerrei, 1862. – 608 s.

22. Kotliński T. Sąd Obwodowy w Wadowicach. Jego prezydenci i radcy (1882–1899). – Wadowiana. Przegląd historyczno-kulturalny. 2015, – nr 18. – S. 26–41.

23. Płaza S. Historia prawa w Polsce. Część II. Polska pod zaborami. – Kraków: W-wo “Księgarnia Akademicka”, 1993. – 208 s.

24. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na rok 1877. – Lwów: Z drukarni A. J. O. Rogosza, 1877. – 828 s.

25. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na rok 1887. – Lwów: Z drukarni Władysława Łozińskiego, 1887. – 854 s.

26. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na rok 1899. – Lwów: Z drukarni Władysława Łozińskiego, 1899. – 1135 s.

27. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na rok 1901. – Lwów: Z drukarni Władysława Łozińskiego, 1901. – 448 s.

28. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na rok 1905. – Lwów: Z drukarni Władysława Łozińskiego, 1905. – 1201 s.

29. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na rok 1907. – Lwów: Z drukarni Władysława Łozińskiego, 1907. – 1342 s.

30. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim na rok 1911. – Lwów: Z drukarni Władysława Łozińskiego, 1911. – 1546 s.

The article describes the organization of the judiciary in Galychyna within Austria and Austria-Hungary (1772–1918). It is noted that as a result of the reform of Austrian justice in the middle of the 19th century a three-tier judicial system was created: county, district (regional), higher district courts. Particular attention is paid to the characterization of the competence of the judicial authorities in Galychyna in the investigated period.

Key words: judicial power, judicial bodies, district court, regional court, district court, crown land.

В статье раскрыта организация судебной власти в Галиции в составе Австрии и Австро-Венгрии (1772–1918). Отмечено, что вследствие реформирования австрийского судопроизводства в середине XIX в. была создана трехступенчатая судебная система: уездные, окружные (краевые), высшие краевые суды. Особое внимание сосредоточено на характеристике компетенции судебных органов в Галиции в исследуемый период.

Ключевые слова: судебная власть, судебные органы, уездный суд, краевой суд, окружной суд, коронный край.

